श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ पञ्चाशीतितमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ पञ्चाशीतितमः सर्गः ॥

इन्द्रे तदीये वज्रादौ च वैष्णवतेजसः प्रवेश इन्द्रवज्रेण वृत्रस्य वधो ब्रह्महत्ययाऽऽक्रान्तस्येन्द्रस्य तमोमयप्रदेशे गमनम्

लक्ष्मणस्य तु तद् वाक्यं श्रुत्वा शत्रुनिबर्हणः।
वृत्रघातमशेषेण कथयेत्याह सुव्रत ॥ **7.85.1** ॥

राघवेणैवमुक्तस्तु सुमित्रानन्दवर्धनः।
भूय एव कथां दिव्यां कथयामास सुव्रतः ॥ **7.85.2** ॥

सहस्राक्षवचः श्रुत्वा सर्वेषां च दिवौकसाम्।
विष्णुर्देवानुवाचेदं सर्वानिन्द्रपुरोगमान् ॥ **7.85.3** ॥

पूर्वं सौहृदबद्धोऽस्मि वृत्रस्येह महात्मनः।
तेन युष्मत्प्रियार्थं हि नाहं हन्मि महासुरम् ॥ **7.85.4** ॥

अवश्यं करणीयं च भवतां सुखमुत्तमम्।
तस्मादुपायमाख्यास्ये सहस्राक्षो वधिष्यति ॥ **7.85.5** ॥

त्रेधाभूतं करिष्यामि आत्मानं सुरसत्तमाः।
तेन वृत्रं सहस्राक्षो वधिष्यति न संशयः ॥ **7.85.6** ॥

एकांशो वासवं यातु द्वितीयो वज्रमेव तु।
तृतीयो भूतलं यातु तदा वृत्रं हनिष्यति ॥ **7.85.7** ॥

तथा ब्रुवति देवेशे देवा वाक्यमथाब्रुवन्।
एवमेतन्न सन्देहो यथा वदसि दैत्यहन्॥ **7.85.8** ॥

भद्रं तेऽस्तु गमिष्यामो वृत्रासुरवधैषिणः।
भजस्व परमोदार वासवं स्वेन तेजसा॥ **7.85.9** ॥

ततः सर्वे महात्मानः सहस्राक्षपुरोगमाः।
तदरण्यमुपाक्रामन् यत्र वृत्रो महासुरः॥ **7.85.10** ॥

तेऽपश्यंस्तेजसा भूतं तप्यन्तमसुरोत्तमम्।
पिबन्तमिव लोकांस्त्रीन् निर्दहन्तमिवाम्बरम्॥ **7.85.11** ॥

दृष्ट्वैव चासुरश्रेष्ठं देवास्त्रासमुपागमन्।
कथमेनं वधिष्यामः कथं न स्यात् पराजयः॥ **7.85.12** ॥

तेषां चिन्तयतां तत्र सहस्राक्षः पुरन्दरः।
वज्रं प्रगृह्य पाणिभ्यां प्राहिणोद् वृत्रमूर्धनि॥ **7.85.13** ॥

कालाग्निनेव घोरेण दीप्तेनेव महार्चिषा।
पतता वृत्रशिरसा जगत् त्रासमुपागमत्॥ **7.85.14** ॥

असम्भाव्यं वधं तस्य वृत्रस्य विबुधाधिपः।
चिन्तयानो जगामाशु लोकस्यान्तं महायशाः॥ **7.85.15** ॥

तमिन्द्रं ब्रह्महत्याऽऽशु गच्छन्तमनुगच्छति।
अपतच्चास्य गात्रेषु तमिन्द्रं दुःखमाविशत्॥ **7.85.16** ॥

हतारयः प्रणष्टेन्द्रा देवाः साग्निपुरोगमाः।
विष्णुं त्रिभुवनेशानं मुहुर्मुहुरपूजयन्॥ **7.85.17** ॥

त्वं गतिः परमेशान पूर्वजो जगतः पिता।
रक्षार्थं सर्वभूतानां विष्णुत्वमुपजग्मिवान्॥ **7.85.18** ॥

हतश्चायं त्वया वृत्रो ब्रह्महत्या च वासवम्।
बाधते सुरशार्दूल मोक्षं तस्य विनिर्दिश॥ **7.85.19**॥

तेषां तद् वचनं श्रुत्वा देवानां विष्णुरब्रवीत्।
मामेव यजतां शक्रः पावयिष्यामि वज्रिणम्॥ **7.85.20**॥

पुण्येन हयमेधेन मामिष्ट्वा पाकशासनः।
पुनरेष्यति देवानामिन्द्रत्वमकुतोभयः॥ **7.85.21**॥

एवं सन्दिश्य तां वाणीं देवानां चामृतोपमाम्।
जगाम विष्णुर्देवेशः स्तूयमानस्त्रिविष्टपम्॥ **7.85.22**॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे पञ्चाशीतितमः सर्गः॥